

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Затверджую

Ректор Роман ПЕТРИШИН

«10» квітня 2024 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
З ПСИХОЛОГІЇ**

**для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
(друга вища освіта за іншою спеціальністю)
галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність – 053 «Психологія»
(ОПП «Практична психологія», ОПП «Соціальна психологія»)**

Схвалено Вченою радою
факультету педагогіки, психології
та соціальної роботи

Протокол № 8 від «10» квітня 2024 р.

Голова ради

Тетяна ФЕДІРЧИК

Чернівці – 2024

ПРОГРАМА
фахового іспиту з «ПСИХОЛОГІЇ»
для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
(друга вища освіта за іншою спеціальністю)
за спеціальністю – 053 «Психологія»

Вступ до психології

Предмет психології, її основні завдання на сучасному етапі розвитку. Становлення психології як науки. Психологія в системі наук. Галузі сучасної психології. Методи психологічних досліджень, основні вимоги до їх організації та проведення.

Психіка і свідомість

Поняття про психіку. Структура психіки людини. Психічні явища: процеси, стани, властивості. Мозок і психіка. Виникнення та розвиток психіки в процесі еволюції. Свідомість як найвища форма розвитку психіки.

Психічні процеси

Відчуття і сприймання як прості психічні процеси. Види відчуттів, їх характеристика. Основні властивості сприймання. Значення відчуттів і сприймання в пізнавальній діяльності людини.

Поняття про увагу, її функції та значення у житті та діяльності людини. Види і властивості уваги, особливості їх прояву. Увага і уважність.

Поняття про пам'ять і її значення в житті та діяльності людини. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Класифікація і характеристика видів пам'яті. Взаємозв'язок різних видів пам'яті в учбовому процесі. Зв'язок пам'яті з іншими пізнавальними процесами.

Визначення та загальна характеристика процесу мислення. Зв'язок чуттєвого пізнання та мислення. Роль мислення у розв'язанні практичних завдань. Основні види мислення, їх характеристика. Основні характеристики (особливості) мислення як вищого пізнавального процесу. Взаємозв'язок мислення та мовлення. Функції та види мовлення.

Поняття про уяву, її функції та роль у навчанні та вихованні дітей. Види уяви, їх особливості. Уява і фантазія. Мрія як особливий вид уяви. Уява і творчість. Прийоми утворення образів уяви. Особливості проявів уяви у людей – представників різних професій.

Поняття про емоції та почуття, їх значення в житті і діяльності людини. Форми переживань людини: емоції, почуття, емоційні стани, пристрасті. Основні емоційні стани (настрій, стрес, афект, фрустрація, ін.), їх ознаки. Роль настрою у педагогічній діяльності та житті людини. Вищі почуття: моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні, їх характеристики. Почуття і особистість.

Поняття про волю, її прояви та роль у життєдіяльності людини. Вольові якості особистості, їх характеристика.

Діяльність

Поняття про діяльність, її структуру. Мета, мотив, предмет і засоби діяльності. Знання, вміння та навички як компоненти діяльності, їх розвиток і

взаємозв'язок. Роль навичок у навчанні та діяльності. Звички, їх види. Основні види діяльності (гра, учіння, праця, спілкування) та їх особливості.

Поняття про спілкування, його роль у житті людини. Структура процесу спілкування. Види спілкування, їх характеристика. Засоби спілкування. Стилі спілкування. Спілкування як міжособистісна взаємодія і взаємовплив. Основні функції спілкування, їх характеристика та прояви.

Поняття про групи та колективи. Види груп, їх роль у житті людини. Структура міжособистісних відносин у групі. Поняття лідерства. Стилі керівництва групою.

Поняття про особистість у психології. Співвідношення між поняттями «людина», «індивід», «особа», «особистість», «індивідуальність». Структура особистості. Самооцінка як складова особистості. Види самооцінки.

Властивості особистості

Поняття про темперамент. З історії вчень про темперамент. Типи темпераментів, їх психологічна характеристика. Основні властивості темпераменту.

Поняття про характер. Риси характеру, їх види. Темперамент і характер. Характер і особистість. Формування характеру у дитячому віці.

Поняття про здібності. Види здібностей, їх характеристика. Значення здібностей у діяльності людини. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість, талант і геніальність як вищі прояви здібностей. Здібності і особистість. Поняття про творчі здібності.

Рекомендована література:

1. Варій М.Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / М.Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 968 с.
2. Вітенко І.С. Основи психології. Основи педагогіки: Навчально-методичний посібник / І.С. Вітенко, А.С. Борисюк, Т.І. Вітенко. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 200 с.
3. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник / К. С. Дрозденко. – К.: Професіонал, 2004. – 304 с.
4. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 368 с.
5. Загальна психологія. Підручник / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.
6. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2009. – 464 с.
7. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2015. – 464 с.
8. Корольчук М. С. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики: навч. посіб./ за заг. ред. М.С.Корольчука. / М.С. Корольчук. – К.: Ельга; Ніка-Центр, 2009. – 320 с.
9. Максименко С.Д. Загальна психологія. 3-є видання. К. Центр учбової літератури. 2021., 272 с.

10. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: підручник: [у 2 т.]. Т. 1. К.: Алерта, 2011. 496 с.
11. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К. Ліра – К: 2020. 564 с.
12. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник. Київ: Кондор, 2013. 576 с.
13. Савчин М. В. Загальна психологія: підручник. 2-ге вид., доповн. К: ВЦ «Академія», 2018. - 344 с.
14. Цимбалюк І.М. Загальна психологія / І.М. Цимбалюк, О.Ю. Яницька. – К.: ВД Професіонал, 2004. – 304 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
відповідей на усному фаховому іспиті з «Психології»
для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
(друга вища освіта за іншою спеціальністю)
за спеціальністю – 053 «Психологія»

Екзаменаційний білет фахового іспиту складається з двох запитань і оцінюється таким чином:

Питання 1	Питання 2
50 балів	50 балів

Усім абітурієнтам за рішенням приймальної комісії присвоюється коефіцієнт 100, що в сумі з балами за усну відповідь на питання екзаменаційного білету складає 200 балів.

Мінімальна кількість балів на вступному випробуванні – 100.

Знання абітурієнтів оцінюються за такими критеріями:

174-200 балів (високий рівень) виставляються за повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, глибокі знання змісту предмета: уміння розкрити і науково обґрунтувати теоретичні положення, здатність аналізувати, порівнювати, виділяти головне; чітко висловлювати власні судження і особисте ставлення до проблеми, відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом.

149-173 бали (достатній рівень) виставляються за повну, аргументовану відповідь, абітурієнт аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психолого-педагогічні феномени, але допускає незначні неточності у розкритті змісту і логіці викладу навчального матеріалу.

124-148 балів (середній рівень) виставляється за повну, аргументовану відповідь на окремі питання; решта відповідей – поверхові; абітурієнт плутає поняття, допускає неточності у теоретичних знаннях; відсутня здатність аналізувати й узагальнювати.

100-123 бали (низький рівень) виставляється за неповну, не аргументовану відповідь на одне питання, абітурієнт не володіє достатніми теоретичними знаннями, не знає наукових фактів, визначень; відсутня здатність аналізувати; не вміє оцінювати психічні факти та явища.

Завідувач кафедри психології

Ярослава АНДРЕЄВА

***Завідувач кафедри
практичної психології***

Валентина РАДЧУК